

Régi fényében a Gellért

2008.04.17 16:10

Befejeződött a Gellért fürdő rekonstrukciójának első, mintegy másfél milliárd forintba került szakasza, és a vendégek már használatba is vehették a megújult férfi termálrészleget. A javarészt Zsolnay-kerámiával díszített fürdőbelső gondos felújítására maga Zsolnay Vilmos is büszke lehetne – épp április 18-án száznyolcvan éve, hogy megszületett a pécsi Zsolnay-manufaktúra megalapítója.

1917-es megnyitása óta csak egyetlen egyszer zárt be a budai Gellért, akkor is egy hatalmas csőtörés miatt. A főváros egyik legszebb, szecessziós fürdője, amely ma is a pesti és külföldi vendégek kedvence, még a második világháború alatt is működött, pedig a női részleg egy belövésnél szinte teljesen elpusztult. Ennek helyrehozatalát tavaly októberre fejezték be, míg az eredeti, páratlan szépségben megmaradt férfi termálrészleget 2008. április 17-én adták át a nagyközönségnek.

A rekonstrukció másfél milliárdos összegéből 570 milliót az önkormányzat állt, 980 milliót pedig pályázaton nyertek el – ismertette Demszky Gábor főpolgármester a megnyitó alkalmával. A Gellért történetében ez volt az első komolyabb műszaki felújítás, a medencetér Zsolnay-pirogránit elemei, a faszervezetű öltözőtér és a színes ólomüveg bevilágítók most újra régi fényükben tündökölnek, nagypolgári atmoszférát teremtve.

[Régi fényében a Gellért](#)

Ferenci Tibor, a főváros nyolc műemléki fürdőjét gondozó Budapest Gyógyfürdői Zrt. vezérigazgatója elmondta: a beépített új rendszer a 41 fokos gyógyvíz hűtését nem hidegvíz hozzákeverésével, hanem hőcserével oldja meg. A keletkező pluszhőt a helyiségek fűtésében hasznosítják, a vendégek pedig ezentúl tiszta gyógyvízben fürödhetnek.

A női termál októberi átadása előtt nem sokkal vehették birtokba a fürdőzők a megújult Rudast, folyamatban van a Széchenyi helyreállítása, és a Budapest Gyógyfürdői Zrt. kezelésében működő összes fürdőnek elkészült a hosszú távú fejlesztési terve – tette hozzá a

vezérigazgató. A Gellért esetében szorosabb együttműködést alakítanak ki a vele egy tömböt képező, de magántulajdonú Gellért szállóval, a funkciójukat veszített, egykor köztisztasági helyiségekben pedig új szolgáltatások kialakítására nyílik lehetőség. Ferenci Tibor megjegyezte, hogy felmerült a fürdő koedukálása, de a vendégek igényei és a hagyományok alapján úgy döntöttek: megtartják a kötényes rendszert és a külön férfi-női részlegeket. Kivéve a következő hétvégét, amikor minden látogatónak alkalma nyílik bejárni a megújult részeket, nemre való tekintet nélkül. **A férfi termálfürdő páratlan szépségű**, világhírű belső terét díszítő Zsolnay-burkolatok felújítását a Keramikum Kft. és a Geozys Kft. végezte, Czifrák László és Ország Zsolt vezetésével. A munkák elvégzésre rendkívül kevés idő jutott: a pályázatot egy évvel ezelőtt nyújtották be, a bontási munkákat októberben két hét alatt végezték el, az újjáépítés pedig mindössze kilenc hét alatt zajlott le – mondta el a hg.hu-nak Czifrák László, aki „civilben” a Nemzeti Múzeum szilikátrestaurátora és a Képzőművészeti Egyetem tanára.

A bontások megkezdésére csak októberben, a női részleg átadása után nyílt lehetőség, ám addigra az anyagvizsgálatok és a kutatás jó része már elkészült. Az Iparművészeti Múzeum adattárának tizenhat másolat-példánya a Zsolnay-féle terrakotta-formakönyvekről jócskán megkönnyítették a restaurálás során végzett, fontos bontási munkálatokat. A munkák során igyekeztek megőrizni az eredeti részeket, a töréseket és a kopásokat az ülőpadok felületén például speciális, kétkomponensű műgyantával egészítették ki, hogy ne legyen szükség az elemek újraöntésére.

A munka jó részét az ehhez kapcsolódó kísérletek tették ki, ami igazi kihívást jelentett a csapat számára. A kutatás azonban nem volt előzmény nélküli. Korábban Czifrák László restaurálta a nemrég újranyitott pécsi Zsolnay Múzeum kiemelkedő darabját, az úgynevezett kacsás dísz-szökőkutat is, amelyhez az eozin máz sérült felületeinek "hideg technikával" történő restaurálását kellett kidolgoznia.

A restaurátoroknak a helyszíni burkolatokkal és elemekkel is meggyűlt a gondja. Több darabról négy-öt rétegnyi festéket kellett eltávolítani, amikor ugyanis a vízkő fehérre színezte a felületeket, egyszerűen csak újrafestették őket. Most a fürdő teljes belsejét az antigraffiti-festékhez hasonló, impregnáló védőbevonattal látták el, amely hosszú távon megakadályozza a vízkő lerakódását. Ezt a felületvédelmet azonban leghalább évente célszerű megismételni. **Az újjáépített belső megnyitásának alkalmával** megjelent és elismerését fejezte ki Dr. Vécsey Esther, a nemrég elhunyt Mattyasovszky-Zsolnay Tamás özvegye is, aki férjével

összeállította a budapesti Zsolnay-épületkerámiák jegyzékét, a józsefvárosi díszekről pedig külön kötetet jelentetett meg.